చీకటి పువ్వు

అర్ధరాత్రప్పుడు గేటు చప్పుడయితే... నిద్ర పట్టక పడుకొని పుస్తకం చదువుకుంటున్న నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

ఆ సమయంలో వస్తారనుకుంటున్న వాళ్ళు ఎవ్వరూ లేరు. మంచం మీదనుండి లేవకుండానే కిటికీ రెక్క తెరిచి తొంగి చూశాను.

రోడ్డుమీద గుడ్డిదీపపు వెలుగులో ఓ స్త్రీ గేటుముందు నిలబడి స్పష్టంగా కనబడింది.

"ఎవరూ?" అటువైపుకే వింతగా చూస్తూ అన్నాను.

"ఒక్కసారి తలుపు తీస్తారా?"

"ఎవరు కావాలి మీకు?"

"తలుపు తీయండి... ప్లీజ్!"

నాకు చాలా ఆశ్చర్యమేసింది. లైటువేసి టైం చూచాను. పన్నెండు దాటి పది నిముషాలయింది. ఇంట్లో ఎవ్వరూ లేరు. శ్రీమతి కొత్తగా తీసుకున్న ఈ అద్దె ఇంట్లో పాదాన్ని మోపనేలేదు. మొదటాట సినిమా చూసి, హోటల్లో భోజనం చేసి ఇంటికి వచ్చేటప్పటికే పది దాటింది. ఆపైన అన్నీ సర్దుకొని గేటుకు తాళం వేసేటప్పటికి పదకొండు. నిద్ర కోసం పుస్తక పఠనం చేస్తుంటే ఈ అగంతకురాలి ఆగమనం.

అంతా కొత్త ప్రదేశం... కొత్త మనుష్యులు... ఎవ్వరో? ఏమిటో?... ఎవరైనా... ఆడకూతురు అర్ధరాత్రి తలుపు తడుతుంటే... ఏం అవసరమొచ్చిందో...నిర్మొహమాటంగా వెళ్ళిపొమ్మనలేం గదా...

బయిట లైటు వేశాను. టీపాయ్ మీద పెట్టిన గేటు తాళంచెవి తీసుకొని తలుపు తీశాను.

ఎదురుగ్గా గేటును ఆనుకొని నిలబడి వున్నది ఆమె. ఆమె చూపులు ఆత్రంగా వున్నాయి. ముప్పయి ఏళ్ళు వుంటాయేమో... ఎర్రగా బొద్దుగా వున్నది. నుదుట పెద్ద కుంకుమ బొట్టు. నల్లంచు ఎర్ర చీరలో ఆమె అంత గుడ్డి వెలుగులోనూ ధగధగా మెరిసిపోతున్నది. ఆమెను అంతకు ముందు ఎక్కడా చూచిన గుర్తు రావటం లేదు.

తాళం తీశాను విచిత్రంగా ఆమెనే చూస్తూ: "ఏమిటి సంగతి... ఎవరు కావాలి?"

గేటు తీసిన తరువాత ఆమె లోపలకు రెండడుగులు వేసి, "రామ్మూర్తిగారు పోయారు!" అన్నది తలవంచుకొని. ఆమె గొంతులో వణుకు, ఆమె మొహంలో భయం... మా కారిడార్ లైటు వెలుగులో స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి.

"రామ్మూర్తిగారు ఎవరు?" నేను మరింత ఆశ్చర్యపోయాను.

"అదేమిటి... మీకు తెలియదా?"

"నేను ఈ ఇంట్లోకి వచ్చి ఇంకా వారం కాలేదు... నాకు ఇక్కడెవ్వరూ పరిచయం లేదు!"

నేను సెంటర్‌కు కాస్త దూరమైనా విశాలంగా చుట్టూ ఖాళీ స్థలం వున్న ఈ ఇల్లు బాగా నచ్చడంతో అద్దెకు తీసుకొని చేరాను. చుట్టూ ఇళ్ళు వున్నమాట వాస్తవమేగాని... ఇళ్ళకంటే ఖాళీ స్థలాలే ఎక్కువగా వున్నాయి... ఇంటి ఆవరణలో ఇంతకు ముందు అద్దెకున్న వాళ్ళు వేసిన పూలమొక్కలు నన్ను ఎంతగానో ఆకర్షించినాయి... అందునా పూలమొక్కలంటే నా శ్రీమతికి మహా ప్రీతి...

"మీ పక్కింటాయనండి!"

"ఆ ఇంట్లో ఇంకెవ్వరూ లేరా?"

"ఇంటివారు ఊరికి వెళ్ళారట!"

ముక్కూ మొహం తెలియని ఆయన పోతే నేనేం చేయాలో నాకర్థంకాలేదు. బహుశా ఆమె ఒంటరిగా వుండి వుండవచ్చు. నేను ఇప్పుడు వెళ్ళి బంధువులనెవరినైనా పిలుచుకు రావాలేమో?...

"నన్నేం చేయమంటారు?"

"ఒక్కసారి మీరు వస్తే బాగుంటుంది!"

కాదనలేని పరిస్థితి...వాళ్ళు తెలిసినవాళ్ళయినా, కాకపోయినా ఆసమయంలో ఓ మనిషి సాయం తప్పనిసరి!

ఇంటికీ, గేటుకీ తాళం వేసి పందడుగుల దూరంలో వున్న ఆ ఇంట్లో కాలు పెట్టాను.

ఆ ప్రదేశమంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. లోపల యాభైయేళ్ళకు పైబడ్డ మనిషి మంచం మీద పడివున్నాడు. రెండు చేతులూ క్రిందకు వాలి వున్నాయి. మెడ ఓ పక్కకు ఒరిగి వున్నది.

"ఏమైంది అసలు?" ఆమె వంకే చూస్తూ అడిగాను.

"పడుకొని వున్న ఆయన ఉన్నట్లుండి గుండెల్లో నొప్పి అన్నారు... మాత్ర కావాలి అన్నారు.... ఎక్కడున్నాయి అంటుండగానే గిలగిలా కొట్టుకుంటూ పడిపోయారు... మరుక్షణంలోనే ప్రాణం పోయింది!" ఆ భయానక దృశ్యం ఆమె కంఠాన్ని నొక్కుతుండగా మాటలు తడబడుతున్నాయి.

"మీవాళ్ళెవ్వరూ లేరా ఇంక?" భయం భయంగా చూస్తున్న ఆమెనే చూస్తూ అడిగాను.

"ఆయన వాళ్ళెవరూ లేరు అనుకుంటున్నాను!" తలవంచుకొని నంగినంగిగా అన్నది.

"అదేమిటి?"

ఆమె తలెత్తలేదు.

"ఇంకా ఇక్కడ చుట్టుపక్కల ఇళ్ళల్లో మీకు తెలిసినవాళ్ళే లేరా?"

"ఇక్కడ ఆయనకు తెలిసినవాళ్ళెవ్వరో నాకు తెలియదు!" ఒక్క క్షణం ఊపిరి తీసుకోవటానికి అన్నట్లుగా ఆగింది. "ఆయనకు శ్వాస ఆగిపోవటంతో నాకు ఏమీ తోచని పరిస్థితి ఏర్పడింది... ఇంత పెద్ద ఇంటిలో నేను ఒక్కదాన్నే వుండిపోయాను... భయంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతూ బయిటకు వచ్చాను... ఎవర్ని పిలవాలో నాకు అర్థం కాలేదు...పక్కనే ఉన్న మీ యింట్లో దీపం వెలుగుతుండటంతో మిమ్మల్ని పిలిచాను."

నాకు చాలా వింతగావున్నాయి ఆమె మాటలు. "ఆయనకు తెలిసిన వాళ్ళెవ్వరో మీకు తెలియకపోవటమేమిటి?" ఆమె కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూస్తూ అడిగాను.

నా ప్రశ్నకు ఆమె ముఖం తెల్లగా పాలిపోయింది. ఆమె పెదిమలు నోటినుండి మాటల్ని వెలువరించ లేనట్లు వణుకుతున్నాయి. చటుక్కున తలవంచుకున్నది.

"నేను ఈ రాత్రికి ఆయనకు ఆనందాన్ని అందివ్వటానికి వచ్చిన ఆడదాన్ని... అప్పుడప్పుడూ ఆయన నన్ను ఇలా పిలుస్తుండడంతో ఆయనతో నాకు కొద్దిగా పరిచయం ఏర్పడిందిగాని... ఆయన వాళ్ళెవ్వరో నాకు తెలియదు!" చటుక్కున వెనక్కు తిరిగి ముఖాన్ని గోడవైపు పెట్టుకొని నిలబడింది. ఆమె కంఠం భయంతో జీరబోయింది.

నేను అవాక్కే అయ్యాను- ఇదెక్కడి నిజం?

అతడికి యాభై ఏళ్ళకు పైబడి వుండవచ్చు. పెద్ద ఉద్యోగంలోనే ఉన్నట్లున్నాడు- హుందాగా ఉన్నాడు... మల్లె పువ్వులాంటి ధోవతిని లుంగీలా కట్టుకున్నాడు... తెల్లటి లాల్చీ... మెళ్ళో ఒక పక్కకు వ్రేలాడుతున్న బంగారు గొలుసు... ఆ వయస్సులో గూడా ఎక్కడా ఒక్క తెల్లవెంట్రుక లేని జుట్టు- రంగేసుకున్నాడేమోనని అనుమానం కలిగినా నిర్ధారించుకోలేకపోయాను.

నాకేం చేయాలో తోచలేదు... చచ్చిన ఆ మనిషిని... చచ్చినట్లు బిగుసుకుపోయి గోడ వైపుకు తిరిగి నిలబడి వున్న ఈ ఆడమనిషిని మార్చి మార్చి చూస్తూ వుండిపోయాను కొన్ని నిముషాల వరకు...

"ఏం చేద్దామంటారు ఇప్పుడు... అయితే!" నేనే తరువాత మొట్టమొదటి సారిగా నోరు తెరిచింది.

"ఇంకెవరినైనా పిలుద్దామంటారా?"

"వాళ్ళు వచ్చి మాత్రం ఏం చేస్తారు?"

"ఈయనకు తెలిసిన వాళ్ళెవరైనా వాళ్ళకు తెలిసి వుంటారేమోనని!" అన్నాను.

"మీ యిష్టం! సరే అయితే..."

బయిటకు అడుగు వేస్తున్నవాడినల్లా ఆగి "మీరొక్కరే వుండగలరా?" అన్నాను.

"నేనింతకంటే భయంకర వాతావరణంలో పెరిగాను!"

చటుక్కున అడుగులు బయిటకు వేసేశాను.

గేటు తీస్తుంటే ఒక ఆలోచన వచ్చి వెనక్కు తిరిగి మళ్ళా లోపలకు వెళ్ళాను.

"టేబుల్ మీద డైరీ లాంటిది ఏమైనా వున్నదేమో చూడండి... ఫోను నంబర్లుగాని... బంధువుల అడ్రసులుగాని దొరకవచ్చు!"

ఆమె గోడపక్కనుంచి టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్ళి చిందరవందరగా పడివున్న పుస్తకాలను తీసి చూడసాగింది.

సహజంగా దొరకాలి... ప్రతి ఇంట్లోనూ అడ్రసులూ, ఫోను నంబర్లు రాసి వున్న పుస్తకం వుండటం కద్దు!

"ఎక్కడ పనిచేస్తుంటారు ఈయన?"

"ఏదో కంపెనీలో... నెలకు యిరవై రోజులు ఊళ్ళమీదే తిరుగుతుంటారు!"

"అవునూ- ఇంతకు ముందుగూడా ఒకటి రెండుసార్లు ఇక్కడకు వచ్చినట్లు చెప్పావు గదా... అప్పుడూ ఇంట్లో ఎవరూ లేరా?" మీరు అని ఆమెను గౌరవించటం అనవసరమనిపించింది నాకాక్షణాన.

నా మాట తీరు ఆమెను క్షణం విభ్రాంతి పరిచినా- ఒక్క క్షణం నా ముఖంలోకి చూచి తలవంచుకున్నది. పెదిమ కొరుక్కుంటూ "ఊహూ... ఇంట్లో ఎవరైనా వుంటే నేను ఇక్కడకు వచ్చే అవకాశం వుండేది కాదేమో!" అన్నది బరువుగా.

"ఈయన గారికి భార్యా పిల్లలూ వున్నారా?"

"ఉన్నారనే అనుకుంటాను!"

"నీ మూలకంగా వాళ్ళు వెళ్ళిపోలేదు గదా!"

చురకత్తిలా ఆమె నా వంక చూచింది. "నా పరిచయం చెప్పాను గదా... నా మూలకంగా వాళ్ళను వదిలేసే పరిచయం ఆయనకూ నాకూ లేదు!" ఆమె నా మాటలకు బాధపడుతున్నట్లుగా ఆమె కంఠంలో జీర స్పష్టంగా వినబడింది.

నేను చిరునవ్వుతో గూడలెగరేశాను. అయినా- వాళ్ళలాంటి వాళ్ళతో నాకెందుకు... అడ్రసు గాని, ఫోను నంబరు గాని దొరికితే బయటకు వెళ్ళి నలుగురికీ చెప్పి వాళ్ళ వాళ్ళను పిలిపిస్తే సరిపోతుంది.

నన్ను నేను సంబాళించుకుంటూ, "సారీ... డైరీ దొరికిందా?" అన్నాను వెనక్కు తిరిగి.

ఆమె టేబుల్ మీద పుస్తకాల్ని, పక్కన అలమరలోని పుస్తకాల్ని విడదీసి చూస్తోంది.

రెండు నిముషాల భయంకర నిశ్శబ్దం.

"వీరిది ఏ ఊరో తెలుసా?"

"విజయవాడ అనుకుంటాను!"

"అది నీకెలా తెలుసు?" సూటిగా అడిగాను.

"నాకు ఆయనతో అక్కడే మొదటిసారి పరిచయం అయింది గనుక!" చాలా సహజంగా అన్నది.

రహస్యం తెలియనంతవరకూ దోబూచు లాడటం సహజం. ఒకసారి బయిట పడింతరువాత ఇంకా దాచేటందుకేమున్నది?

"ఐ.సీ"

"ఇదుగోనండి... ఈ డైరీ చూడండి! చాలా అడ్రసులున్నట్లున్నయి!" అన్నది ఓ చిన్న పుస్తకం నాచేతికిస్తూ.

అది ఈ సంవత్సరపు డైరీ... ఆత్రంగా పేజీలు తిప్పుతుంటే మొదటి చిరునామా మీదే నా దృష్టి కదలకుండా నిలిచిపోయింది. సత్యనారాయణపురం, విజయవాడ అడ్రసు ఆర్.సుగుణ పేరు మీద ఉన్నది. ఫోను నంబరు గూడా ఉన్నది. మొదటి పేజీ తిప్పి రామ్మూర్తి ఇంటి పేరు చూచాను. ఆర్ అనే వున్నది.

ఇంకేవో అడ్రసులున్నయిగాని– ఫోను నంబరు ఆమెది మాత్రమే వుండటంతో... ఆమెకే ఫోను చేయటం అన్ని విధాలా ఉత్తమమనిపించింది. ఆఫీసు నంబర్లున్నా– ఈ అర్ధరాత్రిపూట వాటితో అంత లాభం వుండకపోవచ్చు.

ఆమె అతగాడి భార్య అయివుండవచ్చు– కాదూ– ఫోను నంబరల్లా రాసుకున్నాడూ అంటే చాలా దగ్గర మనిషి అయినా అయివుండవచ్చు... ఆమే చెబుతుంది మిగతా వివరాలన్నీ.

"ఇక్కడ ఫోను ఎవరింట్లోనైనా వున్నదా?"

"తెలియదు."

–ఇక ఆమెను ఏవిషయమూ అడగటం అనవసరమనిపించింది. బయిటకు వచ్చాను.

పండు వెన్నెల. ఇళ్ళన్నీ చలికి దుప్పట్లు కప్పుకొని ముడుచుకు పడుకున్న మనుష్యుల్లా అలికిడి లేకుండా వున్నాయి. టెలిఫోన్ స్తంభాల్ని చూచాను. ఆ ప్రదేశంలో కొన్ని ఇళ్ళలో ఫోన్లు ఉన్నయ్యనే విషయం నాకు కాస్త ధైర్యాన్నిచ్చింది.

పదిళ్ళ అవతల ఒక యింట్లో దీపాలు వెలుగుతుంటే అటు వైపుకు నడిచాను. ఆ యింట్లో ఫోను గూడా వున్నది. అంతేగాదు- నాకు పెద్ద రిలీఫ్ ఇస్తున్నట్లుగా ఆ యింట్లోనుంచి మాటలు గూడా వినబడుతున్నాయి.

దగ్గరకు వేసి వున్న గేటు తీసుకొని లోపలికి వెళ్ళి తలుపు మీద చిన్నగా కొట్టాను.

"ఏమండీ?"

"ఎవరు?"

తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. లుంగీ కట్టుకొని, పొడుగు చేతుల చొక్కా మీద ఆఫ్ స్వెట్టర్ వేసుకున్న మనిషి సగం తెరిచిన తలుపు వెనుక నిలబడి "ఎవరు?" అన్నాడు మాళ్ళా.

వాళ్ళు కూర్చొని పేకాడుతున్నట్లుగా అర్థమయింది. మందు కొడుతున్నా కొడుతుండవచ్చు. గదంతా సిగరెట్లు తగలేస్తున్నందుకు నిదర్శనంగా పొగ ఘుప్పు మంటోంది.

"క్షమించాలి... ఆ చివరి ఇంట్లో వుంటాను నేను... అర్జంటుగా ఓ ఫోను చేయాలి... బహుశ ఆయన తెలుసేమో గూడా మీకు... రామ్మూర్తిగారు పోయారు!" ఆయన వంకే చూస్తూ అన్నాను.

"ఏ రామ్మూర్తిగారు?" ఆయన కళ్ళు చికిలించాడు ఆలోచిస్తున్నట్లుగా.

నా మాటలు వింటూనే ఆయన వెనుకగా నాలుగు తలకాయలు చేరాయి.

"అదుగోండి... ఆ పడమరవైపు లైటు వెలుగుతున్నది చూడండి... ఆ యింట్లోవారు."

అందరూ బయిటకు వచ్చారు.

చివరిగా వచ్చిన లావుపాటి ఆయన "ఓహో! ఆ పెద్దమనిషా... ఏమైందిటా... చచ్చాడా పాపం!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది ఆ మాట తీరు. మనిషి మీద గౌరవం అతగాడి నడత మీదే ఆధారపడివుంటుంది.

"ఏమైందో తెలియదండి... ఎవరో ఆడమనిషి మాత్రం వున్నది!"

"ఆమె భార్య మాత్రం కాదు... రోజుకో ఆడదాన్ని తెచ్చుకునే అతగాడు చస్తే పట్టేందుకు మనుష్యులు గూడా దొరకరు పాపం... రోగ్... మన కాలనీకి చెడ్డ పేరు

తెస్తున్నాడు. ఆ ఇంటాయన నోట్లో నాలిక లేని మనిషి... లక్షసార్లు చెప్పాను... వాడి చేత ఖాళీ చేయించవయ్యా బాబూ అని... వింటేనా?"

"సరే! ఎలాంటి వాడయినా... ఇప్పుడు పోయాడు... ఏం చేయాలో అర్థంగాక ఇలా వచ్చాను."

"మీకెలా తెలుసు వాడు?" అతడే అన్నాడు.

"నాకూ తెలియదండి... వారం రోజుల క్రితమే ఆ పక్కింట్లో దిగాను నేను!"

క్షణం నిశ్శబ్దం. ఎవరికి వాళ్ళు ఒకళ్ళ ముఖాల్లోకి ఒకళ్ళు చూచుకుంటున్నారు.

"ఇప్పుడేం చేద్దామంటారు?" లుంగీమీద స్వెట్టర్ వేసుకున్న పెద్దమనిషే మొట్ట మొదటిసారిగా ఆ నిశ్శబ్దానికి కొరివి పెడుతున్నట్లుగా అన్నాడు.

"ఆయన డైరీలో ఒక ఫోను నంబరు దొరికింది... ఫోను చేసి చెబితే ఆయన తాలుకు మనుష్యులు ఎవరైనా వస్తారేమోనని అనుకుంటున్నాను!" నేను చిన్నగా అన్నాను.

"చచ్చిగీపెట్టుకున్నా ఎవ్వరూ వస్తారని నేననుకోను... అయినా ప్రయత్నిద్దాం పట్టండి!" మొదటతనే అన్నాడు.

లోపలకు వెళ్ళాం అంతా. డైరీలో నంబరు చూస్తూ "విజయవాడ" అన్నాను. ఎస్‌టిడి కోడ్ నంబరు చూచి డయల్ చేస్తూ "ఈలాంటి వెధవ వార్తను నేనైతే చెప్పలేను... మీరే చెప్పండి!" అన్నాడు పాన్‌తో గారపట్టిన పళ్ళన్నీ బయిటకు పెట్టి నవ్వుతూ అతడు.

రిసీవర్‌ని అందుకున్నాను మాట్లాడకుండా. అర్ధరాత్రి అవ్వటంతో మొదటి ప్రయత్నంలోనే నంబరు దొరికింది. అయిదు నిముషాల తరువాత గాని అటువైపు ఫోను ఎత్తలేదు.

"నేను హైదరాబాద్‌నుండి మాట్లాడుతున్నాను... సుగుణగారు కావాలి!"

"నేనే సుగుణను...మీరెవ్వరూ?"

"మీకు రామ్మూర్తిగారు తెలుసా?"

"ఆఁ"

"ఆయన మీకు బంధువులా?"

ఒక్కక్షణం నిశ్శబ్దం తరువాత, "అవును" అన్నమాట వినబడింది.

"మీకో దుర్వార్త తెలియబరచటానికి విచారంగా వున్నది" నాకు నిజంగానే అలాంటి వార్త చెప్పటానికి బాధగా వున్నది.

"చెప్పండి... యాక్సిడెంట్ అయిందా? లేకపోతే ఎవరైనా తన్నారా? చచ్చిపోయాడా?" చాలా కరుకుగా వున్నది ఆ కంఠం.

నాకు క్షణం ఏం మాట్లాడాలో అర్థం కాలేదు. తడబడ్డాను ఆమె అడిగిన ప్రశ్నలకు.

"ఆయన పోయారు!"

"థాంక్ గాడ్! కాళ్ళూ చేతులూ విరిగాయి... వచ్చి ఆసుపత్రిలో సేవచేయండి అంటారేమో ననుకున్నాను!"

నాకు చాలా అసహ్యమేసింది ఆ మాట తీరు... ఆమె ఎవ్వరైనా అవ్వవచ్చు... చచ్చిన మనిషి ఎంత నికృష్టుడైనా అవ్వవచ్చు... అతగాడి చావు కబురుకు అలాంటి ప్రతిస్పందన వస్తుందని- అందునా ఓ స్త్రీ నుండి- ఊహించ లేక పోతున్నాను... నాకు నోట మాట పెగల్లేదు.

"ఇప్పుడు నన్నేం చేయమంటారు?" అన్నది విసురుగా- అవతలి ఆ మహాతల్లి.

"మీరెవ్వరో చెప్పనే లేదు!"

"మీరు అడగలేదు... నేను చెప్పలేదు... లోకం దృష్టిలో ఆయనకు నేనే భార్యను!"

"ఐసీ"

"ఫోను పెట్టేస్తున్నాను."

"మీరు వస్తున్నారా అయితే?"

"వెధవది మెళ్ళో పసుపుతాడు త్రెంపుకునేటందుకు నేను అంతదూరం పడల్లా రావాలా... ఇక్కడే కృష్ణ ఒడ్డున నేనా పనిని చేసుకోగలను లేండి... మీలాంటి మిత్రుల అండ ఆయనకు వుండగా- బ్రతికి వున్నన్నాళ్ళూ తాళి కట్టిన భార్య అవసరం లేకపోయింది... చచ్చింతరువాత ఇంకెందుకు?"

నా మొహాన ఫట్‌మని కొట్టినట్లుగా ఫోను క్రెడిల్‌మీద పడేసిన శబ్దమయింది.

నా పరిస్థితికి నేను క్రుంగిపోయాను. ఆమె తన భర్తను తూలనాడిన మాట వాస్తవమేగాని- ఆలాంటి భర్తకు నన్ను మిత్రుడిగా భావించి నన్నూ దూషించడం నా మనస్సుకు చాలా కష్టాన్ని కలిగించింది.

రోటీలో తల పెట్టాను. బొప్పి కట్టితే ఫరవాలేదు గాని- పచ్చడి అయ్యేలా వున్నది. ఫోను పెట్టేశాను.

"పాపం ఏమంటోంది ఆమె?" స్వెట్టర్ ఆయన అడిగాడు.

"రానని ఖచ్చితంగా చెప్పింది" నాన్చడం నాకిష్టంలేదు అన్నట్లుగా నేనూ సూటిగా చెప్పేశాను.

"సరైన నిర్ణయమే తీసుకున్నదన్నమాట... ఎక్కడ వస్తానంటుందోనని నేను భయపడి చచ్చాను!" అన్నాడు పీలగా ఆరడుగుల పొడుగున్న ఒకాయన.

నేను విచిత్రంగా అతడి వంక చూచాను.

"ఆమె వస్తే మీకు దేనికండీ భయం?"

"భయం అంటే భయం కాదు... అలాంటి దరిద్రుడి భార్య గూడా భర్త చచ్చాడని ఏడిస్తే- ఇక ఈ దేశం ఎటు పయనిస్తున్నదో అని నా భయం" అన్నాడు ఎగతాళిగా నవ్వుతూ.

"డైరీలో ఇంకో రెండు మూడు నంబర్లున్నాయి... చేద్దామంటారా?" నేను మాట మారుస్తున్నట్లుగా అన్నాను.

ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం తరువాత "నాకయితే అతడితో పరిచయం లేదుగాని- భార్యే రానన్నప్పుడు... అర్ధరాత్రప్పుడు ఈ శుభవార్తతో ఎవ్వరికీ ఫోనుచేసినా వాళ్ళకు మద్దెల దరువులాగానే వుంటుంది. పొద్దున చేద్దాం లేండి" నెమ్మదిగా అన్నాడు స్వెట్టర్ ఆయన.

"ఓకే"

మళ్ళీ కొద్ది క్షణాల నిశ్శబ్దం... ఎవరైనా నాతో వస్తే బాగుండు... నాకు మరీ కొత్త ప్రదేశం... అంతా కొత్త మనుష్యులు... కాని రమ్మనమంటే మీదపడి పీకుతారేమోనని భయం మనస్సును పీకుతోంది.

చూద్దాం. "నేను వస్తాను మరి" అన్నాను.

"మమ్మల్ని ఎవరినైనా రమ్మనమంటారా?"

"వస్తే మంచిదే... నాకు ఏమీ తోచడం లేదు... ఇప్పుడు ఒంటిగంట దాటుతున్నది... నాలుగయిదు గంటలు ఆ శవజాగరణ చేసి ఆయనకు కావాల్సిన వాళ్ళెవరినైనా పిలిచి అప్పగిస్తే బాధ్యత తీరిపోతుందనుకుంటాను" చిన్నగా అన్నాను- ఆయన మాటలకు కొత్త ఊపిరి పీల్చుకుంటూ.

"ఏమిరా సన్నాసులూ! ఈ ముక్కలేసుకొని ఆవరండాలోనే పడివుంటే సరిపోతుందేమో... అటు శవానికి కాపలా వున్నట్లూ వుంటుంది- ఇటు మనకు కాలక్షేపమూ అవుతుంది... ఆపైన మాస్టారికి ధైర్యంగానూ వుంటుంది!" అన్నాడు స్వెట్టర్ ఆయన.

"ఓకే... ఓకే!"

దీపాలు ఆరినయి. ఇంటికి తాళం పడింది. అంతమందిమీ గుంపుగా రామ్మూర్తి ఇంటి గేటు తీసుకొని వరండాలోకి వెళ్ళాం.

తలుపు పక్కగా తలవంచుకొని ఆ స్త్రీ కూర్చొని వున్నది.

"ఇదుగో పిల్లా! వరండాలో చాపేసి నాలుగ్లాసులతో నీళ్ళు పెట్టు... అవునూ నువ్వు పక్కనుండగానే పోయాడా? శవాన్ని ముట్టుకుంటే మాత్రం నీళ్ళు తేబోకు... అదేదో మేం చూసుకుంటాంగాని ఓ చాప పడేయ్!" ఆరడుగుల పీలమనిషి అన్నాడు. అతడి కంఠంలో ఎగతాళి స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. అతను కళ్ళార్పకుండా ఆమెనే చూస్తున్నాడు. "అవునూ నువ్వో ఓ చేయి వేస్తావేమిటి... నువ్వాడతానంటే మాత్రం లోపల కూర్చుందాం!"

ఆమె అయోమయంగా అతడేమన్నాడో గూడా అర్థం గానట్లుగా వాళ్ళవంక వెర్రి చూపులు చూస్తుంటే నా మనస్సు చివుక్కు మన్నది. ఆమె ఎన్ని కష్టాలు పడుతూ ఈ కక్కుర్తి పనికి ఒప్పుకున్నదో?

"నేను తెస్తాను లేండి మంచి నీళ్ళు... మీరుండండి" నేను లోపలికి అడుగు వేశాను.

"ఇదుగో నిన్నే... ఏవూరు నీది?"

అమె మాట్లాడలేదు. గోడవైపు తల తిప్పుకు నిల్చున్నది.

"అంత సిగ్గుపడేదానివి రోజుకొకడితో ఎలా పోతావ్... మేమూ మొగవాళ్ళమేలే... కాస్త ఇటు తిరిగి అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పు!"

"అయినా నువ్వెందుకమ్మాయ్ ఇంకా ఇక్కడ... ఏ పోలీసులో వచ్చారంటే అదో గోల!"

"అర్ధరాత్రిపూట వంటరిగా ఎక్కడికి వెళుతుంది లేరా!"

"వాళ్ళకు రాత్రి భయాలుండవు లేవోయ్!" గాజు గ్లాసులు పగిలినట్లుగా ఘొల్లుమన్న నవ్వులు.

ఆమె చటుక్కున వాళ్ళ వైపుకు ఒక్కసారి చూసి రామ్మూర్తి శవం పక్కనే పడివున్న దుప్పటి తీసుకొని ఈ ప్రపంచాన్ని చూడలేనట్లుగా ఓ మూలకు పోయి ముసుగేసుకున్నట్లుగా కప్పుకొని ముడుచుకు కూర్చున్నది.

నాకు పరమ అసహ్యమేసింది వాళ్ళను చూస్తుంటే. వాళ్ళు పెద్ద మనుష్యులు. చచ్చిన రామ్మూర్తి లోకం దృష్టిలో పరమ దౌర్భాగ్యుడు. బ్రతికున్న వీళ్ళు ఈ సభ్యసమాజంలో భాగస్వాములు... పెళ్ళాలు వాళ్ళు చేసే వెధవ పనులను కాదనలేదు కాబట్టి ఛాతి విరుచుకొని రోడ్డు మీద తిరుగుతున్నారు.

వాళ్ళను తోడుగా పిలిచి నేను ఎంత తప్పు చేశానో నాకు ఆ క్షణాన అర్థమయింది. వాళ్ళు నాకు తోడు రాలేదు. శవానికి కాపలా కాయటానికి రాలేదు, ఆ అమ్మాయిని చూడటానికి వచ్చారు. ఆ అమ్మాయితో మాటలు కలపటానికి వచ్చారు. ఆ అమ్మాయిని ఏడిపించి ఆనందించటానికి వచ్చారు.

వాళ్ళను బయిటకు గెంటి తలుపులు వేద్దామా అన్నంత కోపమొచ్చింది. ఫ్రిజ్‌లోనుంచి మంచి నీళ్ళ సీసా తీస్తూ నాలోని కోపాన్ని నేను నిగ్రహించుకో ప్రయత్నిస్తున్నాను.

నేనేమైనా అని వాళ్ళను వెళ్ళమంటే "ఏం బాబూ! పిల్ల బాగున్నదిగదా అని మమ్మల్ని వెళ్ళగొడుతున్నావా?" అని అన్నా అనేటంత నీచస్థితికి దిగజారేటంతటి వాళ్ళే వాళ్ళు. "ఓకే... ఓకే... ఇవాళ్టికి వదిలేయ్... పక్కన శవమున్నది గదా!" అని డోకొచ్చేలా మాట్లాడినా మాట్లాడవచ్చు.

బయిట చాప వేశాను. ట్యూబ్‌లైట్ వేశాను. రెండు సీసాలతో చల్లటి నీళ్ళు పెట్టాను.

"మీరూ చేయి వేస్తారా మాస్టారూ?"

"నాకు చేతకాదండీ!"

"అయ్యొయ్యో! ఏం మనుషులండీ మీరు... పేకాట చేతగాకుండా జీవితాన్ని ఎలా ఈడుకొస్తున్నారండీ బాబు!"

"పోనీలేండి... నా దురదృష్టం అనుకుంటాను!" చిన్నగా అన్నాను వాళ్ళ మాటలకు లోలోన అసహ్యించు కుంటూ. "పెద్దవారు మీరొక్కమాట చెప్పాలి." స్వెట్టర్ ఆయన వంక చూస్తూ అన్నాను. "శవం తలవైపు దీపం పెట్టమంటారా?"

"అఁ... అఁ... ఏమున్నా లేకపోయినా మీసాలకు సంపెంగ నూనె అన్నట్లు ఏలాంటి శవమైనా మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను మట్టి గలపలేం కదా... ముందు ఆ మంచం

మీద నుంచి క్రిందకు జేర్చండి. దీపం పెట్టండి. ప్రమిదలో ఇంత నూనె పోసి వత్తి వేసి వెలిగించండి. చేతనయితే కాలి వేళ్ళకు, చేతి వేళ్ళకు ఇంత గుడ్డపీలిక తీసుకొని కట్టివేయండి."

నేను లోపలికి వచ్చేశాను. వెనుక గదిలో దేవుడి ఫొటోలు వున్నాయి. అక్కడే కుందీ వత్తులు గూడా వున్నాయి. సీసాలో నూనె వున్నది. రెండు వత్తులు కలిపివేసి ఇంత నూనెపోసి దీపం వెలిగించాను.

శవాన్ని మంచం మీదనుంచి ఎత్తుతుంటే ఆమె లేచి సాయం పట్టింది నేను వద్దంటున్నా వినకుండా. బయట వాళ్ళను పిలుద్దామని నాలిక చివరిదాకా వచ్చిందిగాని- వాళ్ళ కారుకూతలు వినలేక వద్దన్నట్లుగా నోరు నొక్కేసు కున్నాను.

"ఆవిడ వస్తానన్నదా?" చిన్నగా లోతైన బావిలోనుంచి అన్నట్లుగా అన్నది. ఆమె కంఠం అవమానపు దుఃఖంతో తడిసి ముద్దయి వున్నది.

"రానన్నది!"

"ఏమిటిట?"

"తనకు సంబంధం లేదన్నది!"

క్షణం భయంకరమైన నిశ్శబ్దం. ఆ నిశ్శబ్దంలోకి ఆమె గుండెల్లోనుండి ఓ దీర్ఘనిశ్వాసం...

"పోనీలేండి... నాకో కొడుకున్నాడు... ఈయన వాడికి తండ్రి కాకపోయినా నేను కొరివి పెట్టమంటే పెట్టేస్తాడు!"

ఆమె చాలా చిన్నగా అన్నా ఆ మాటలు నా గుండెల్లో లోతుగా గుచ్చుకున్నాయి.

కుందిలో దీపం శవం తల దగ్గర వెలుగుతున్నది.

రెండు నిముషాలు ఏదో తెలియని మైకంలో ఆమె మాటల్నే మననం చేసుకుంటూ ఆ శవం తలపక్కన దీపం దగ్గర కూర్చుండి పోయాను.

"గుడ్డ పీలికలు దొరికితే బాగుండు... కాళ్ళకూ, చేతులకూ కట్టవచ్చు."

"నేను చూస్తానుండండి." ఆమె లేచింది.

నేను లేచి టేబుల్ మీద పెట్టిన అడ్రసులున్న డైరీని తీసుకొని మరోసారి తిరగవేయసాగాను. ఈ ఊళ్ళో ఈయనగారికి తెలిసిన వాళ్ళుగాని, బంధువులు గాని

వుంటే బాగుండు... వాళ్ళు వస్తే నాకీ బాధ్యతలు తప్పుతాయి ... అవమానాలు, అభాండాలు తప్పుతాయి... మనఃక్లేశం తప్పుతుంది.

ఆ డైరీలోని ఓ పేజీలో నా కళ్ళు సూటిగా చూపుల్ని కేంద్రీకరించి కదలకుండా నిలిచిపోయాయి.

'ఉన్నత భావాలతో పెరిగిన నేను లంచగొండి నయ్యాను... మీద పడుతున్న కొత్త మనుష్యులతో త్రాగుబోతు నయ్యాను... వ్యభిచారి నయ్యాను...

అన్నిటికీ మూలం-?

ఇంకెవ్వరూ?

అందుకే-

ఎంతకీ ధనార్తి తీరని

ఆలికన్నా

పిడికెడు రూకలకు తృప్తిపడే

వెలయాలు మిన్న...'

* * *

(ఉదయం: వార పత్రిక: 18.01.1991)